

Surányi György És Unokaöccse, K. Ervin

Ez én vagyok az unokatestvéremmel, K. Ervinnel. A kép az 1940-es évek első felében készülhetett. A Baross utcában laktunk. Három szoba, cselédszoba, konyha, minden volt. És minden szobában lakott egy család. Az egyikben laktak a nagynénémék, a Klein Menyhért és az Erzsi meg a fiuk, az Ervin. A középső szobában a nagypapa és a nagymama, anyám szülei. A harmadik szobában pedig mi, hárman, apám, anyám és én. Lakkozott furnér bútoraink voltak. Világos bútor volt, akasztós szekrény, rakodós szekrény, akkor volt egy családi dupla ágy. Volt kisebb szekrény is, asztal, a középső szobában volt egy nagy kerek asztal. Akkor még kárpitozott székek voltak. Voltak cselédeink is. Azok váltották egymást, mit tudom én, hányan. Egyszerre csak egy cselédünk volt, gondolom, vidékről jöttek fel, általában nem sokáig maradtak, volt, aki hosszabb ideig, de az -- gondolom -- nem lakott nálunk. Állítólag azért nem maradtak, mert a nagypapám nem hagyta őket békén. A cselédszobában laktak, aztán később már a kávéház miatt is voltak. Takarítás, mosás volt a feladatuk, főzés nemigen, mert a kávéházban főztek. Meg énrám vigyáztak tulajdonképpen. Volt, hogy a cselédlánnyal elmentünk sétálni. Részben ilyen gyerekkedvelő volt, és ellátott. Emlékszem, az egyik cselédlány egyszer elvitt magával a Ligetbe. Ez is egy ilyen furcsa emlék. De az a Liget nem ez a Liget volt. Abban a Ligetben volt egy olyan színházféle épület, és oda vitt be, és ott tanakodott egy pacákkal. Ők ott beszélgettek, és én ott ültem. A nagybátyám, a Klein Menyhért, az anyám és a húga, Ander Erzsébet -- köztük csak egy év különbség volt -- csináltak együtt egy kávéházat. Az Ander Erzsébet férje volt a Klein Menyhért, aki pincér volt, sőt főpincér. A Klein egyébként is elhatározta, hogy nyit egy kávéházat, és nem tudom, miért, valahogy közösen nyitották a szüleimmel. Apám is kilépett a Sugár és Barnából -- a Sugár és Barna férfidivatüzlet Budapest egyik legnagyobb férfidivatüzlete volt, a Sugár az apám mostohabátyja volt, a Barnáné meg az apám mostohanővére --, és ő is bejött a kávéházba. És akkor így családi vállalkozásban működött, a sógorok meg a nővérek családi vállalkozása lett. A nagybátyám meghalt a háborúban. Munkaszolgálatos volt. Meglátogatta a szüleimet, azt mondták a szüleim, hogy maradjon ott. Fizessen X forintot. Nem, nem, nem akarja a keretlegény -- mert az kísérte. Mondták, a keretlegényt elküldik. De nem, meg majd az Isten megsegíti. Körülbelül odáig segítette, ameddig Radnótit. Őt is ott lőtték agyon [Radnóti Miklóst 1944. november 9-én Abda község mellett lőtték

agyon. -- A szerk.].